

TURKEY RIGHTS MONITOR

Uitgave 106 | 27 juni-3 juli 2022

(De links naar bijbehorende bronnen zijn te vinden op de Engelstalige versie.)

WILLEKEURIGE DETENTIE EN ARRESTATIE

In de loop van de week hebben openbare aanklagers de detentie van ten minste 108 personen bevolen wegens vermeende banden met de Gülen-beweging. In oktober 2020 werd in een advies van de VN-werkgroep inzake willekeurige detentie (WGAD) gesteld dat het op grote schaal of systematisch opsluiten van personen die banden zouden hebben met de groep, kan neerkomen op misdaden tegen de menselijkheid. Solidarity with OTHERS heeft een gedetailleerde database samengesteld om de aan Gülen gelinkte massale detenties sinds een mislukte staatsgreep in juli 2016 te monitoren.

28 juni: Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) oordeelt dat de voorlopige hechtenis van 50 rechters en aanklagers na een mislukte staatsgreep in 2016 geen gronden had die een redelijke verdenking kunnen vormen.

WILLEKEURIGE LEVENSBEROVIING

30 juni: Een rechtbank in Diyarbakir heeft fotojournalist Abdurrahman Gök veroordeeld tot één jaar, zes maanden en 22 dagen gevangenisstraf op beschuldiging van het verspreiden van terroristische propaganda voor het maken van foto's van universiteitsstudent Kemal Kurkut die door een politieagent werd doodgeschoten tijdens de viering van Newroz in 2017.

3 juli: Gendarmerie in Van opent het vuur op een voertuig dat migranten vervoert omdat het voertuig geen gehoor geeft aan een waarschuwing om te stoppen,

waarbij een vierjarig kind om het leven komt en 12 andere inzittenden gewond raken.

GEDWONGEN VERDWIJNINGEN

Er is deze week geen nieuws naar buiten gekomen over Yusuf Bilge Tunç, een voormalige werknemer uit de publieke sector die tijdens de noodtoestand van 2016-2018 bij wetsdecreet uit zijn baan is ontslagen en die op 6 augustus 2019 als vermist is opgegeven. Hij is een van de laatste personen in een reeks van vermoedelijke gedwongen verdwijningen van regeringscritici sinds 2016.

30 juni: Een persoon geïdentificeerd met initialen S.O. werd naar verluidt ontvoerd op een luchthaven in İzmir door een groep mensen die zichzelf voorstelden als inlichtingenofficieren. Het slachtoffer werd onofficieel ondervraagd onder foltering en mishandeling en werd gedwongen om informant voor de staat te worden voordat hij werd vrijgelaten in een dorp in de buurt van de luchthaven.

VRIJHEID VAN VERGADERING EN VERENIGING

27 juni: De politie in Osmaniye heeft 30 leden aangehouden van een religieuze groepering die tegen de regering was en die een protest hield. Twee van de arrestanten zijn op 28 juni door een rechtbank gearresteerd.

27 juni: De politie in İstanbul greep in bij een protest dat voor het Duitse consulaat werd gehouden, waarbij één persoon werd aangehouden.

30 juni: De politie in Istanboel greep in bij een protestactie voor een gerechtsgebouw over zieke gevangenen, waarbij één persoon werd aangehouden.

30 juni: De politie in Kocaeli viel een openlucht tentoonstelling aan die door de HDP was georganiseerd, waarbij zes partijleden kort werden vastgehouden.

1 juli: De politie in Istanboel greep in bij een demonstratie over gevangenen die in hongerstaking waren, en hield kortstondig twee mensen aan.

2 juli: Het bureau van de gouverneur in Hakkari vaardigde een verbod uit op alle bijeenkomsten in openlucht voor een periode van 15 dagen.

3 juli: De politie in Ankara houdt vijf mensen aan wegens het scanderen van slogans op een bijeenkomst georganiseerd door de HDP.

3 juli: De politie in Eskişehir grijpt in bij een LGBT pride-mars en houdt 12 mensen kort aan.

VRIJHEID VAN MENINGSUITING EN MEDIA

27 juni: De politie in Aydın heeft muzikant Veysi Belketin aangehouden op beschuldiging van terrorisme omdat hij in het Koerdisch had gezongen op een bruiloft.

27 juni: Een rechtbank in Tekirdağ oordeelde dat twee mensen die vastzaten op beschuldiging van belediging van de president, moesten worden gearresteerd.

27 juni: Een rechtbank in Istanbul besloot de toegang te blokkeren tot een opiniestuk over een beschuldiging van corruptie bij de aanleg van een spoorlijn.

27 juni: Een rechtbank in Istanboel besloot de toegang te blokkeren tot drie nieuwsberichten over de anekdote van een voormalige voetballer met een teamgenoot die nu afgevaardigde is voor de regeringspartij.

27 juni: Een districtsgouverneurskantoor in Muğla verbood de openbare vertoning van een documentaire, die was georganiseerd door een lokale vrouwenrechtengroep.

28 juni: Een rechtbank in Istanbul veroordeelde een persoon genaamd Nazife Başkan tot één jaar, zes maanden en 22 dagen gevangenisstraf op beschuldiging van het verspreiden van terroristische propaganda op sociale media.

28 juni: Een rechtbank in Adana besloot de toegang te blokkeren tot drie nieuwsberichten over beschuldigingen van valsheid in geschrifte en smokkel waarbij de eigenaar van een pro-regeringsbedrijf betrokken was.

28 juni: Een rechtbank in Konya besloot de toegang te blokkeren tot drie nieuwsberichten over de uitlatingen van een universiteitsprofessor die een aardbeving in verband bracht met de legalisering van overspel en de strafbaarstelling van minderjarige huwelijken.

29 juni: Een rechtbank in Istanboel besluit de toegang te blokkeren tot een nieuwsbericht over beschuldigingen dat een advocaat van de president een zakenman zou hebben bedreigd.

29 juni: Een rechtbank in Istanbul besloot de toegang te blokkeren tot drie nieuwsberichten over beschuldigingen waarbij een voormalige advocaat van de president betrokken was.

29 juni: De officieren van justitie in Istanbul hebben de journalist Uğur Dündar aangeklaagd wegens zijn tweets, na een klacht die was ingediend door de minister van Binnenlandse Zaken.

29 juni: De Hoge Raad voor Radio en Televisie (RTÜK), de Turkse toezichthouder voor de omroep, heeft twee tv-stations een boete opgelegd voor het uitzenden van de opmerkingen van een maffiabaas over de minister van Binnenlandse Zaken. De instantie legde ook twee andere tv-zenders en een radiozender om andere redenen een boete op.

30 juni: Een rechtbank in Diyarbakır veroordeelde fotojournalist Abdurrahman Gök tot een jaar, zes maanden en 22 dagen gevangenisstraf op beschuldiging van het verspreiden van terroristische propaganda voor het maken van foto's van universiteitsstudent Kemal Kurkut die door een politieagent werd doodgeschoten tijdens Newroz-vieringen in 2017.

30 juni: Een rechtbank in Ankara besluit de toegang te blokkeren tot de Turkse edities van internationale nieuwswebsites VOA en Deutsche Welle.

1 juli: Een rechtbank in Diyarbakır besluit de toegang te blokkeren tot een nieuwssite die wordt gebruikt door het pro-Koerdische nieuwsagentschap Etkin (ETHA).

3 juli: De Hoge Raad voor Radio en Televisie (RTÜK), de regelgevende instantie voor de omroep, heeft alle

muziekzenders laten weten dat zij een videoclip van de LGBT-rechtenactiviste Mabel Matiz niet mogen uitzenden.

ONAFHANKELIJKHEID VAN DE RECHTERLIJKE MACHT EN RECHTSSTAAT

28 juni: Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) oordeelt dat de voorlopige hechtenis van 50 rechters en aanklagers na een mislukte staatsgreep in 2016 geen gronden bevatte die een redelijke verdenking kunnen vormen.

KOERDISCHE MINDERHEID

27 juni: De politie in Adana heeft 36 mensen aangehouden, onder wie leden en kaderleden van de HDP.

27 juni: De politie in Aydı n hield muzikant Veysi Belketin aan op beschuldiging van terrorisme omdat hij in het Koerdisch zong op een bruiloft.

28 juni: Een rechtbank in Hatay veroordeelde een man genaamd Menci Orman tot 10 maanden gevangenisstraf op beschuldiging van het verspreiden van terroristische propaganda voor het dragen van een sjaal in geel, rood en groen tijdens de viering van Newroz. De rechtbank heeft de straf opgeschort.

30 juni: Een rechtbank in Diyarbakır veroordeelde fotojournalist Abdurrahman Gök tot een jaar, zes maanden en 22 dagen gevangenisstraf op beschuldiging van het verspreiden van terroristische propaganda voor het nemen van foto's van universiteitsstudent Kemal Kurkut die door een politieagent werd doodgeschoten tijdens de Newroz-vieringen in 2017.

30 juni: De politie in Kocaeli viel een door de HDP georganiseerde openlucht tentoonstelling aan, waarbij zes partijleden kort werden vastgehouden.

3 juli: De politie in Ankara hield vijf mensen aan wegens het scanderen van slogans op een door de HDP georganiseerde bijeenkomst.

ANDERE MINDERHEDEN

3 juli: De Hoge Raad voor Radio en Televisie (RTÜK), de toezichthouder voor de omroep, heeft contact opgenomen met alle muziektelevisiestations om hen te

laten weten dat zij een videoclip van LGBT-rechtenactiviste Mabel Matiz niet mogen uitzenden.

GEVANGENISOMSTANDIGHEDEN

27 juni: Uit rapporten blijkt dat een gevangenis in Samsun gevangene Furkan Kara al zeven maanden ziekenhuisopname ontzegt.

29 juni: Volgens berichten waren de maaltijden die gedetineerden in een gevangenis in Mersin kregen aangeboden onvoldoende en onhygiënisch.

VLUCHTELINGEN EN MIGRANTEN

28 juni: Uit gegevens van het EU-agentschap voor asiel (EUAA) blijkt dat het aantal asielaanvragen van Turkse onderdanen in de EU in 2021 met 47 procent is gestegen ten opzichte van het jaar daarvoor.

1 juli: Gendarmerietroepen in Osmaniye openden het vuur op 35 migranten die aan een deportatiecentrum waren ontsnapt. De migranten werden ook aangevallen door lokale bewoners. Ten minste drie mensen raakten bij het incident gewond.

1 juli: De autoriteiten verbieden migranten zich te laten registreren in 781 buurten in het hele land.

3 juli: Gendarmerie in Van opent het vuur op een voertuig met migranten omdat het voertuig geen gehoor gaf aan een waarschuwing om te stoppen, waarbij een vierjarig kind om het leven komt en 12 anderen die zich in het voertuig bevonden gewond raken.

FOLTERING EN MISHANDELING

27 juni: Uit rapporten bleek dat een persoon die tijdens een Pride-mars in Istanboel werd vastgehouden, een schouderontwrichting opliep als gevolg van politie geweld en 20 minuten achterwaarts geboeid moest wachten.

27 juni: De politie in Adana heeft twee mensen fysiek en verbaal mishandeld tijdens een huiszoeking.

27 juni: De bewakers in een gevangenis in Ağrı hebben gevangene Zülküf Kaya fysiek mishandeld. Het slachtoffer werd later tegen zijn wil overgebracht naar een andere gevangenis.

30 juni: De politie in Siirt heeft een man genaamd Welat İnan fysiek mishandeld.

2 juli: Op pas vrijgegeven videobeelden was te zien hoe bewakers in een gevangenis in Adana gevangene Şehmuz Emen martelden.

TRANSNATIONALE REPRESSIE

29 juni: Minister van Justitie Bekir Bozdağ kondigde aan dat zijn ministerie zal streven naar de uitlevering van 33 politieke dissidenten uit Zweden en Finland in het kader van een deal om de steun van Turkije te krijgen voor het verzoek van de twee landen om lid te worden van de NAVO.

VROUWENRECHTEN

30 juni: Uit berichten in de media blijkt dat het aantal gevallen van vrouwenmoord waarbij de mannelijke moordenaar strafvermindering krijgt, is toegenomen sinds Turkije zich in maart 2021 uit het Verdrag van Istanbul heeft teruggetrokken.

3 juli: Mannen hebben in juni minstens 31 vrouwen vermoord, volgens het We Will Stop Femicide-platform. De vrouwenrechtengroep meldde ook dat 22 vrouwen onder verdachte omstandigheden zijn overleden.